1r Camp de Definició d' actuacions

Agenda Compartida “Lleida, Terra d’Oportunitats”

Març 2026

Camp de definició "Lleida Alimenta"
Març 2026

Agenda Compartida “Lleida, Terra d’Oportunitats”

Esta obra està marcada con CC0 1.0. Para ver una copia de esta licencia, visiten https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/ per Agenda Compartida “Lleida, Terra d'Oportunitats”

PROMOU:

SUPORT EN LA COORDINACIÓ:

ENTITATS COL·LABORADORES:

Contingut

Repte 1 – Lleida Alimenta: 5

Model integrat per a la transició regenerativa 6

1. Context i propòsit del Repte 1 6

2. Diagnòstic sintètic 7

3. Objectiu general i objectius específics 8

4. Visió integrada de solució 9

5. Model operatiu proposat 12

5.1 Activació de l' ecosistema i base operativa del model 12

5.2 Infraestructura territorial: HUB i xarxa de finques 13

5.3 Sistema integrat de mesurament, report i verificació (MRV) 14

5.4 Arquitectura de finançament adaptat a la transició 15

5.5 Marc de definició i sandbox regulatori 16

5.6 Narrativa comuna i posicionament de mercat 16

5.7 Funció de coordinació bioregional 17

6. Proposta de desplegament (full de ruta) 19

6.1 Fase 1 – Activació, mapatge i diagnòstic operatiu 19

6.2 Fase 2 – Formulació operativa inicial 20

6.3 Fase 3 – Validació en condicions reals 22

6.4 Fase 4 – Ajust i consolidació 23

6.5 Fase 5 – Escalat i consolidació territorial 25

7. Alineació estratègica amb el Pacte d'Estat per l'Emergència Climàtica i l'Estratègia Nacional d'Alimentació 26

8. Aspectes no resolts 27

9. Conclusions: oportunitat i viabilitat del model 29

Repte 1 – Lleida Alimenta:

Model integrat per a la transició regenerativa

PROMOU:

SUPORT EN LA COORDINACIÓ:

Reto 1 – Lleida Alimenta:
Model integrat per a la transició regenerativa

1. Context i propòsit del Repte 1

Aquest document s'emmarca en la iniciativa Lleida Alimenta, impulsada per la Fundació Comunitària Raimat Lleida en col·laboració amb la Diputació de Lleida, en el context de l'Agenda Compartida "Lleida, Terra d'Oportunitats" i l'enfocament d'innovació transformativa promogut per la RIS3CAT. A través del mecanisme de les agendes compartides, s'ha articulat un procés de treball col·lectiu orientat a abordar reptes complexos del sistema agroalimentari des d'una lògica sistèmica i multinivell. En aquest marc, el primer Camp d' Innovació va permetre identificar reptes prioritaris, que posteriorment van ser desenvolupats en un Camp de Definició amb la participació d' actors clau del territori, organitzats en diferents taules de treball. El present document recull i sintetitza la feina feta al voltant del **Repte 1: com optimitzar el capital natural i els recursos productius de Lleida per impulsar l' agricultura regenerativa i accelerar la transició energètica i la descarbonització**, integrant les propostes desenvolupades en els Subreptes 1.1, 1.2 i 1.3.

Els sistemes agroalimentaris a nivell global es troben sotmesos a una creixent pressió derivada del canvi climàtic, la degradació dels recursos naturals, la volatilitat dels mercats i les disrupcions en les cadenes de subministrament. Aquests factors estan posant de manifest la fragilitat dels models productius actuals i la necessitat d' avançar cap a sistemes més resilients, adaptatius i sostenibles. En aquest context, la transició cap a models regeneratius no només respon a una lògica ambiental, sinó que es configura com una qüestió estratègica vinculada a la seguretat alimentària i a la sobirania productiva a escala nacional. En territoris com Lleida, amb un fort pes del sector primari, aquesta transició representa a més una oportunitat per reforçar la competitivitat, augmentar el valor afegit en origen i millorar la resiliència del sistema agroalimentari.

No obstant això, la transició cap a aquests models no està produint-se a la velocitat ni a l' escala necessàries. Malgrat l' existència de coneixement tècnic, experiències pilot i certs instruments de suport, persisteixen barreres estructurals que dificulten la seva consolidació. Entre elles destaquen la manca d' una definició operativa compartida, la fragmentació d' iniciatives, la dificultat per accedir a assessorament i seguiment de qualitat, i l' absència de condicions que permetin finançar de forma efectiva els processos de transició.

En particular, un dels principals colls d'ampolla identificats no és la falta de recursos econòmics, sinó la falta de coordinació entre els diferents actors del sistema (productors, finançadors, empreses, administració i centres de coneixement), cosa que impedeix que

els instruments existents s'activin de forma coherent per acompanyar la transició regenerativa.

En aquest marc, el Repte 1 es planteja com una iniciativa orientada a desbloquejar aquestes barreres mitjançant la construcció d' un model integrat que permeti fer viable, finançable i escalable la transició regenerativa en el territori. El propòsit d' aquest document és sintetitzar i articular les propostes desenvolupades en els Subreptes 1.1, 1.2 i 1.3 en una visió comuna, operativa i orientada a la implementació, capaç d' alinear actors, generar evidència i activar dinàmiques de canvi a escala territorial.

2. Diagnòstic sintètic

La transició cap a models d' agricultura i ramaderia regeneratives a Lleida es troba actualment limitada per un conjunt de barreres estructurals que impedeixen el seu desenvolupament a l' escala i velocitat requerides. Aquestes barreres no responen a un únic factor, sinó a la concurrència de disfuncions en diferents nivells del sistema agroalimentari, que requereixen ser abordades de forma integrada.

Descoordinació del sistema agroalimentari

El sistema presenta una clara fragmentació entre els diferents actors implicats (productors, finançadors, empreses tractors, administració i centres de coneixement), la qual cosa dificulta l'activació coherent dels recursos, instruments i capacitats existents al territori. Aquesta manca d' alineació impedeix generar condicions operatives que facilitin la transició, evidenciant que el principal dèficit no és de disponibilitat de recursos, sinó d' articulació del sistema.

Manca de definició operativa i de sistemes de mesurament estandarditzats

La inexistència d' una definició tecnicopràctica, clara i consensuada de l' agricultura regenerativa genera ambigüitat en la seva aplicació, limita el seu reconeixement institucional i dificulta la seva integració en els circuits de mercat i finançament. Així mateix, l' absència de sistemes homogenis de mesurament, report i verificació impedeix disposar d' evidència sòlida i comparable, reduint la capacitat de presa de decisions informades per part dels diferents agents.

Fragmentació d' iniciatives i limitada capacitat d' escalat

Les experiències existents en el territori, encara que rellevants, es desenvolupen de forma dispersa i sense una estructura que permeti la seva ordenació, connexió i amplificació. Aquesta situació limita la generació de coneixement transferible, redueix la capacitat demostrativa i dificulta la consolidació de models replicables a escala territorial.

Desajust entre producció, mercat i finançament

Les explotacions en procés de transició operen en un context de desalineació entre les dinàmiques productives, les condicions de mercat i els criteris d' avaluació del sistema financer. La incertesa associada als primers anys de transició, la manca de visibilitat sobre retorns i l'absència de mecanismes d'estabilització (com compromisos de compra, preus mínims o instruments financers adaptats) dificulten que aquests processos siguin considerats finançables, comprometent la seva viabilitat econòmica.

Manca d' una narrativa comuna i de mecanismes de reconeixement de mercat

S' identifica una mancança rellevant en la construcció d' un marc narratiu compartit que permeti traslladar el valor de l' agricultura regenerativa al conjunt dels stakeholders, especialment al mercat i al consumidor final. Actualment, hi ha una desconnexió entre les pràctiques productives, els sistemes de validació tècnica i la seva traducció en atributs comprensibles i valoritzables per part de la demanda. Aquesta absència limita la capacitat de generar valor diferencial, dificulta el posicionament dels productes i redueix els incentius per a l' adopció per part dels productors. En aquest sentit, resulta necessari avançar cap a una identitat i narrativa comuna que permeti articular el sistema agroalimentari i connectar de forma efectiva producció, mercat i consum.

3. Objectiu general i objectius específics

El Repte 1 s' orienta a desenvolupar un model territorial que permeti fer viable, finançable i escalable la transició cap a l' agricultura i la ramaderia regeneratives a Lleida, mitjançant l' articulació coordinada dels diferents actors del sistema agroalimentari, la generació de condicions habilitadores per a la inversió i la consolidació de cadenes de valor regeneratives que connectin producció, transformació i demanda, adaptades a les particularitats dels diferents cultius estratègics, models productius i contextos territorials.

Aquest objectiu general es concreta en els següents objectius específics, alineats amb els Subreptes identificats:

(Subrepte 1.1) Activar un sistema de finançament adaptat a la transició regenerativa mitjançant una funció de coordinació bioregional

Desenvolupar les condicions, instruments i mecanismes necessaris perquè les explotacions agràries puguin accedir a finançament en processos de transició, alineant els criteris del sistema financer amb les dinàmiques productives i els riscos associats a aquests models. Aquest objectiu incorpora la creació d' una funció de coordinació bioregional capaç d' articular de forma operativa la connexió entre productors, finançadors, empreses tractors i sector públic, integrant elements clau com la compra anticipada, el capital circulant, l' acompanyament tecnicofinancer i la facilitació bancària.

(Subrepte 1.2) Desplegar un HUB territorial (físic i digital) de pilotatge, aprenentatge i escalat adaptat a cultius estratègics

Configurar una xarxa estructurada de finques com infraestructura territorial de referència, integrant tant finques pilot com explotacions productives reals en diferents estadis de transició, amb l' objectiu de generar coneixement aplicable, demostrar viabilitat econòmica i facilitar la connexió entre producció, mercat i acompanyament tècnic. Aquest HUB incorpora una dimensió digital que permeti compartir dades, resultats i aprenentatges, així com el desenvolupament d' activitats de formació, demostració i intercanvi entre actors, contribuint a la creació d' una comunitat de pràctica i a l' acceleració de l' escalat. Així mateix, s'orienta a la identificació i priorització de cultius estratègics del territori (com fruiters, oliverar, vinya, extensius o ramaderia), reconeixent les seves particularitats i adaptant els itineraris tècnics, econòmics i operatius a cada context productiu.

(Subrepte 1.3) Impulsar un sandbox regulatori i una estratègia de consens per a l'agricultura regenerativa amb vocació d'escalat

Establir una definició tecnico-pràctica consensuada, acompanyada de criteris, indicadors i mecanismes de validació, i promoure un entorn regulatori que permeti testar, adaptar i consolidar models regeneratius en condicions reals. Aquest objectiu s' orienta a generar un consens institucional i sectorial que permeti avançar cap a l' adaptació del marc normatiu, facilitant la implementació de l' agricultura regenerativa i posicionant Lleida com a territori pilot de referència, amb capacitat de traslladar aprenentatges i models a escala autonòmica i nacional.

4. Visió integrada de solució

Atès que el Repte 1 aborda un desafiament de caràcter sistèmic, la seva resolució requereix comprendre i actuar sobre les interaccions entre les diferents dimensions que configuren el sistema agroalimentari. Això implica integrar les àrees tècnica, financera i regulatòria. Així mateix, cal reconèixer que el sistema agroalimentari de Lleida està condicionat pel seu context territorial i, alhora, forma part de sistemes més amplis que l' influeixen, com els marcs regulatoris autonòmics i estatals o les dinàmiques de cadenes de valor supraterritorials. Aquesta lògica de sistemes anitats obliga a dissenyar solucions coherents tant a escala local com en la seva capacitat de connexió i adaptació a marcs superiors.

La resposta al Repte 1 no es basa en la implementació d' iniciatives aïllades, sinó en la construcció d' un model integrat. Aquest model ha de permetre alinear de forma coherent els diferents elements necessaris per fer viable la transició cap a l' agricultura regenerativa a escala territorial.

Aquest enfocament parteix d' una premissa clara: la transició només es pot consolidar si s' aborden simultàniament tres dimensions clau. En primer lloc, la viabilitat tècnica i operativa en camp. En segon lloc, la viabilitat econòmica i financera de les explotacions. I, finalment, l' existència d' un marc de referència clar que aporti legitimitat, seguretat jurídica i reconeixement de mercat. La manca d' alineació entre aquestes dimensions ha limitat fins ara l' escalat d' aquests models.

La proposta planteja articular aquestes dimensions a través d' un sistema interconnectat. En aquest sistema, cada Subrepte compleix una funció específica i complementària. La xarxa de finques i l' HUB territorial permeten generar evidència pràctica, validar models productius i adaptar solucions als diferents conreus estratègics i contextos productius. De forma paral·lela, l'arquitectura de finançament s'ha d'adaptar a aquesta mateixa diversitat. Hi ha necessitats diferenciades segons el cultiu, el model productiu i la fase de transició. Per això, cal articular diferents instruments (finançament bancari, públic, inversió privada i mecanismes de mercat) i comprendre les seves particularitats per alinear-los amb les condicions reals de la transició. Per la seva banda, el desenvolupament d' un marc de definició compartit i la posada en marxa d' un sandbox regulatori permeten dotar de coherència i legitimitat el sistema. A més, faciliten el seu encaix amb els marcs normatius autonòmics i estatals i el seu potencial escalat.

En el centre del model se situa la generació de dades, coneixement i evidència a través d'un sistema integrat de mesurament, report i verificació (MRV). Aquest sistema actua com a element transversal de connexió entre les diferents peces. Ha de respondre simultàniament a les necessitats agronòmiques, financeres i regulatòries. El seu objectiu és evitar la duplicitat de mesuraments i permetre que una única base d' informació sigui útil per a múltiples finalitats: seguiment de pràctiques, presa de decisions d' inversió, validació d' impactes i reconeixement institucional o de mercat. Per a això, és imprescindible construir un consens ampli i multinivell sobre la definició operativa de l' agricultura regenerativa. Aquest consens ha de permetre establir amb claredat què es mesura, com es mesura i amb quins criteris es valida.

A més, el model incorpora una dimensió orientada a la construcció d' una narrativa comuna i de mecanismes de reconeixement de mercat que permetin traslladar el valor de l' agricultura regenerativa més enllà dels àmbits tècnic i regulatori. Aquesta dimensió resulta clau per fer comprensible i tangible aquest valor per al conjunt dels stakeholders, especialment per al mercat i el consumidor final. En aquest sentit, es planteja l' articulació d' una identitat compartida que connecti producció, territori i qualitat, permetent reforçar el posicionament dels productes i generar incentius reals per a l' adopció. Aquesta capa actua com a interfície entre el sistema productiu i la demanda, facilitant la valorització de les pràctiques regeneratives i contribuint a la construcció de legitimitat en el mercat.

Finalment, l' articulació efectiva del model requereix una funció de coordinació bioregional. Aquesta funció actua com a element habilitador del conjunt del sistema. El seu paper és assegurar l' alineació entre actors, garantir la simultaneïtat de les diferents

línies de treball i facilitar la comunicació entre les dimensions tècnica, financera i regulatòria. Sense aquesta capacitat de coordinació, el risc de fragmentació persisteix i compromet la viabilitat del model integrat.

D' aquesta manera, la proposta planteja evolucionar des d' un conjunt d' iniciatives fragmentades cap a una lògica de sistema. En aquest nou enfocament, la coordinació entre actors, la generació d' evidència i l' alineació d' incentius permeten construir progressivament cadenes de valor regeneratives adaptades a les especificitats del territori. Aquesta aproximació no només facilita l' adopció de pràctiques regeneratives, sinó que també posiciona Lleida com un territori de referència en el desenvolupament i escalat d' aquests models a nivell nacional.

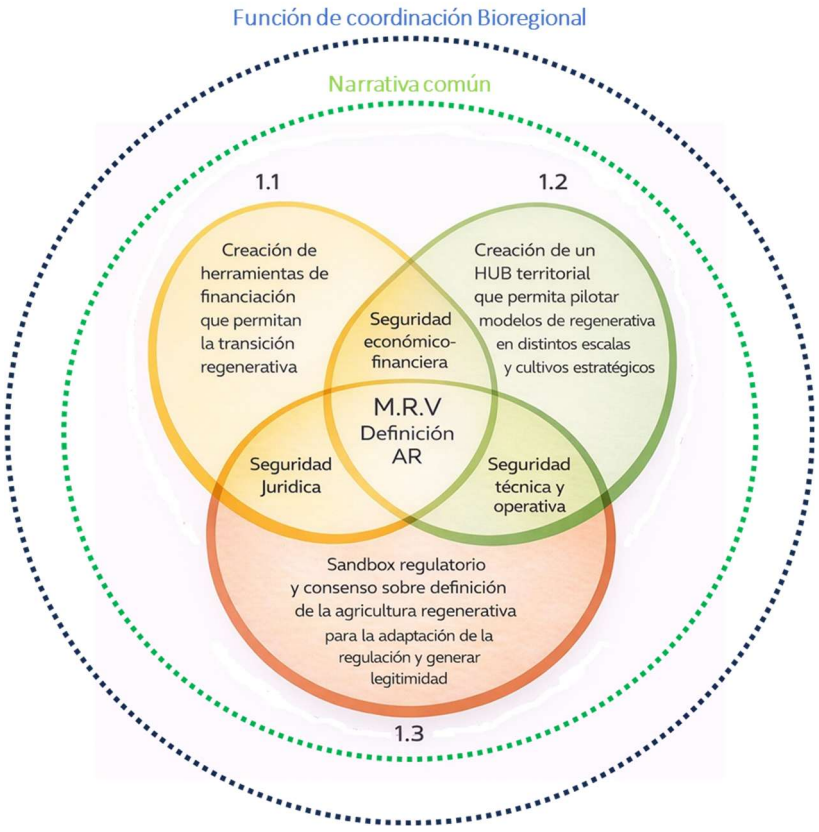

5. Model operatiu proposat

Aquest apartat defineix els components clau que configuren el model operatiu del Repte 1, identificant les principals àrees d' actuació necessàries per fer viable la transició cap a l' agricultura regenerativa en el territori. No es planteja una seqüència temporal d' implementació, sinó una estructuració de les peces que s' han d' activar i articular de manera coordinada.

Aquestes peces presenten un caràcter transversal i estan altament interrelacionades, per la qual cosa la seva efectivitat depèn del seu desenvolupament simultani i de la seva capacitat d' adaptació als diferents contextos productius, tipus de conreu i realitats territorials.

L' enfocament adoptat prioritza la innovació aplicada enfront d' aproximacions exclusivament teòriques o experimentals, orientant-se a la generació de resultats en condicions reals. Així mateix, el model parteix de la identificació de necessitats concretes dels diferents actors i de l' aprofitament de les capacitats ja existents en el territori, evitant la creació d' estructures paral·leles i afavorint una lògica d' articulació i connexió del ja present.

En aquest sentit, s'adopta una aproximació de caràcter iteratiu i "llegeixin", basada a connectar i activar el que ja existeix, testar solucions en condicions reals, identificar bretxes i ajustar progressivament el model. Aquest enfocament permet avançar de forma pragmàtica, incorporant nous desenvolupaments únicament quan siguin necessaris per respondre a necessitats concretes, i facilitant la millora contínua dels diferents components del sistema.

5.1 Activació de l' ecosistema i base operativa del model

Aquest bloc estableix la base operativa del model, centrada en l' activació i estructuració de l' ecosistema d' actors que intervenen en la transició regenerativa, amb l' objectiu de passar d' una situació fragmentada a una configuració mínimament coordinada.

Actors clau:

Identificació i activació dels principals agents del sistema (productors, empreses tractors, entitats financeres, administracions, centres de coneixement i organitzacions intermèdies), orientada a entendre capacitats, interessos i limitacions en relació amb la transició.

Nucli impulsor:

Configuració d' un grup amb capacitat de tracció i orientació estratègica, que integri les principals dimensions del sistema i faciliti la presa de decisions i el seguiment del model.

Capacitats existents i alineació:

Mapeig d' iniciatives, instruments i recursos ja disponibles en el territori, juntament amb la construcció d' una visió compartida basada en necessitats reals i en el primer encaix entre producció, mercat i finançament.

Bretxes del sistema:

Identificació de gaps clau (financers, tècnics, regulatoris i de mercat) que condicionen la transició i orienten el desenvolupament de la resta del model.

5.2 Infraestructura territorial: HUB i xarxa de finques

Aquest bloc defineix la infraestructura operativa sobre la qual es desenvolupa la transició regenerativa en el territori, articulada a través d' un HUB territorial que integra una xarxa de finques i una dimensió digital, orientat a la generació de coneixement aplicat, la validació de models, la seva demostració en condicions reals i la seva posterior transferència i visibilització cap al mercat.

Xarxa de finques:

Configuració d' una xarxa estructurada que combini finques experimentals o pilot, finques demostratiu-comercials i finques productives en transició. Aquesta xarxa ha de reflectir la diversitat real del territori i permetre treballar en condicions reals, no únicament en entorns controlats.

Cultius estratègics:

Identificació i priorització dels principals conreus del territori (fruiters, oliverar, vinya, extensius, ramaderia), reconeixent les seves particularitats i adaptant els itineraris tècnics, econòmics i operatius a cada context productiu.

Adaptació al context:

Desenvolupament de solucions diferenciades en funció del tipus de finca, el sistema productiu i la fase de transició, modulant l' ambició i els ritmes d' implementació segons el nivell de maduresa tècnica i l' experiència acumulada en l' aplicació de l' agricultura regenerativa a cada conreu.

HUB territorial (físic):

Espai de referència per a l' experimentació, demostració i transferència de coneixement, que faciliti la interacció entre productors, tècnics, empreses i altres actors del sistema.

HUB territorial digital:

Desplegament d'eines digitals per compartir dades, resultats i aprenentatges, facilitant la traçabilitat, la comparabilitat entre experiències i la generació de coneixement col·lectiu.

Formació i comunitat de pràctica:

Desenvolupament d' activitats de formació, demostració i intercanvi entre actors, orientades a reforçar capacitats, accelerar l' adopció de pràctiques i consolidar una comunitat de pràctica al voltant de l' agricultura regenerativa.

5.3 Sistema integrat de mesurament, report i verificació (MRV)

Aquest bloc defineix el sistema de mesurament, report i verificació com una infraestructura transversal del model, orientada a generar evidència, facilitar la presa de decisions i aportar credibilitat als processos de transició regenerativa.

Sistema únic i integrat:

Desenvolupament d' un sistema que eviti duplicitats i permeti utilitzar una única base d' informació per a seguiment agronòmic, avaluació financera i validació regulatòria.

Partir de sistemes existents:

Integració i harmonització d' eines, metodologies i estàndards ja disponibles, prioritzant la interoperabilitat enfront de la creació de nous sistemes.

Resposta a necessitats múltiples:

Disseny del sistema per cobrir simultàniament necessitats agronòmiques, financeres, regulatòries i de mercat, incorporant indicadors que permetin traduir el valor regeneratiu en atributs comprensibles i rellevants per al consumidor, especialment en relació amb qualitat nutricional i salut.

Evidència i presa de decisions:

Generació de dades comparables que permetin validar models, orientar inversions i donar suport a decisions operatives i públiques. Aquesta evidència ha de ser útil no només per validar tècnicament el model, sinó també per facilitar el seu reconeixement i valorització en el mercat.

Marc comú de referència:

Definició compartida de què es mesura i com es mesura, assegurant coherència entre actors.

5.4 Arquitectura de finançament adaptat a la transició

Aquest bloc defineix les condicions i mecanismes necessaris per fer finançable la transició cap a l' agricultura regenerativa, adaptant la lògica financera a les particularitats dels diferents cultius, models productius i fases de transició.

Adaptació a context productiu:

Disseny de solucions financeres diferenciades en funció del tipus de cultiu, la tipologia d' explotació i el moment del procés de transició, reconeixent que no totes les realitats productives presenten el mateix perfil de risc ni les mateixes necessitats d' inversió.

Diversitat d' instruments financers:

Articulació de diferents tipus de finançament, incloent finançament bancari, instruments públics, inversió privada i mecanismes vinculats a mercat, entenent les seves particularitats i limitacions per adequar-los als processos de transició regenerativa.

Reducció del risc percebut:

Desenvolupament de mecanismes que permetin mitigar la incertesa associada als primers anys de transició, incloent eines com compromisos de compra, preus mínims, contractes a llarg termini o esquemes de repartiment de risc entre actors.

Connexió amb la cadena de valor:

Vinculació del finançament amb la demanda, facilitant la connexió entre producció, transformació i mercat, de manera que els models regeneratius puguin generar ingressos previsibles, millorar el seu perfil de finançament i recolzar-se en mecanismes de posicionament i reconeixement que reforcin el seu valor diferencial.

Traducció a operacions finançables:

Conversió dels processos productius i de transició en estructures comprensibles i avaluables pel sistema financer, incorporant informació tècnica, econòmica i d' acompliment que permeti la presa de decisions per part d' entitats finançadores.

Acompanyament i estructuració:

Incorporació de capacitats d' assessorament tecnicofinancer que permetin dissenyar, estructurar i acompanyar les operacions, facilitant l' accés a finançament per part de les explotacions.

5.5 Marc de definició i sandbox regulatori

Aquest bloc defineix el marc necessari per dotar de coherència, legitimitat i capacitat d' escalat l' agricultura regenerativa, mitjançant la construcció d' una definició operativa compartida i la posada en marxa d' un sandbox regulatori que permeti testar i adaptar el marc normatiu en condicions reals.

Definició operativa compartida:

Desenvolupament d' una definició tecnicopràctica de l' agricultura regenerativa, construïda a partir de la integració entre coneixement científic i experiència dels productors, que permeti acotar el concepte, evitar interpretacions ambigües i facilitar la seva aplicació en el territori.

Criteris i indicadors:

Establiment d'un marc comú alineat amb el sistema de mesurament (MRV), que garanteixi coherència, comparabilitat i eviti interpretacions divergents.

Legitimitat i reconeixement:

Generació de consens entre actors públics i privats que permeti el reconeixement del model, el seu posicionament en mercat i la seva integració en polítiques públiques.

Caixa de sorra reguladora:

Creació d' un entorn d' experimentació en condicions reals per testar pràctiques, identificar barreres i generar evidència per a l' adaptació normativa.

Articulació multinivell:

Connexió amb nivells autonòmic i estatal per facilitar l' escalat i l' evolució del marc regulatori.

5.6 Narrativa comuna i posicionament de mercat

Aquest bloc defineix la dimensió del model orientada a traduir el valor de l' agricultura regenerativa en una proposta comprensible, reconeixible i valoritzable pel conjunt dels stakeholders, especialment pel mercat i el consumidor final. La seva funció és complementar la legitimitat tècnica, financera i regulatòria amb un marc compartit de narrativa, comunicació i posicionament.

Narrativa comuna:

Construcció d' un relat compartit que permeti explicar de forma clara i coherent la proposta de valor de l' agricultura regenerativa a Lleida, connectant origen, territori, qualitat, sostenibilitat, salut i cadena de valor.

Desenvolupament de marca i eines de comunicació:

Impuls d' una marca o conjunt d' eines que permetin a productors, empreses i agents del sistema comunicar de forma consistent i segura les seves pràctiques regeneratives, evitant ambigüitats i reforçant la confiança.

Posicionament de mercat:

Traducció dels atributs regeneratius en elements diferencials valoritzables per la demanda, facilitant la diferenciació de producte i generant incentius econòmics per a l' adopció. Aquest posicionament s' articula tant en el canal de consum final com a través d' actors intermedis clau, especialment el sector HORECA i la restauració, que exerceixen un paper fonamental en la prescripció, valorització i transmissió del relat al consumidor.

Connexió amb el consumidor:

Incorporació del consumidor com a stakeholder clau del model, facilitant mecanismes que permetin entendre i reconèixer el valor dels productes regeneratius, incloent aspectes com qualitat nutricional, salut i proximitat. Aquesta connexió s' estableix tant de forma directa com a través de canals intermedis, en particular el sector de la restauració, i s' amplia mitjançant el desenvolupament d' experiències vinculades al territori, com el turisme regeneratiu, que permet apropar el consumidor als sistemes productius i reforçar la connexió amb l' origen.

Articulació amb iniciatives existents:

Aprofitament i possible evolució d' iniciatives ja existents, com la marca Gust de Lleida, com a base per construir una narrativa i posicionament compartits, evitant la creació de noves estructures desconnectades del ja present.

5.7 Funció de coordinació bioregional

Aquest bloc defineix la funció de coordinació bioregional com l' element habilitador del model, encarregat d' articular de forma coherent les diferents peces del sistema i assegurar-hi el funcionament integrat.

A diferència d' altres components, aquesta funció no es concep com un àmbit específic, sinó com una capa transversal que connecta les dimensions tècnica, financera, regulatòria i de mercat, garantint el seu desenvolupament coordinat i evitant dinàmiques de fragmentació.

Articulació d' actors i construcció d' aliances:

Connexió activa entre productors, empreses, entitats financeres, administracions públiques, centres de coneixement i altres agents del sistema, promovent la col·laboració, l'alineació d'interessos i la construcció de relacions de confiança.

Alineació de les àrees del model:

Coordinació entre la xarxa de finques i l'HUB territorial, el sistema de mesurament (MRV), l'arquitectura de finançament, el marc regulatori i la dimensió de narrativa i mercat, assegurant coherència en el seu desenvolupament.

Facilitació d' espais de governança compartida:

Articulació de mecanismes de governança multinivell i multiactor que permetin la presa de decisions conjunta, la definició de prioritats i la gestió de tensions entre els diferents agents del sistema. Aquesta funció resulta clau per dotar de legitimitat el model, assegurar la seva coherència estratègica i facilitar acords en àmbits com finançament, criteris tècnics, regulació i posicionament de mercat.

Facilitació de fluxos d' informació i aprenentatge:

Garantia que les dades, aprenentatges i resultats es comparteixin de forma efectiva entre actors, permetent el seu ús en la presa de decisions i la millora contínua.

Activació de dinàmiques de sistema:

Impuls de processos que permetin evolucionar des d' iniciatives aïllades cap a un funcionament sistèmic, afavorint la connexió entre projectes i la generació de sinergies.

Acompanyament i resolució de bloquejos:

Suport continu als actors implicats, facilitant la implementació, identificant colls d' ampolla i activant mecanismes de resolució.

Seguiment, adaptació i millora contínua:

Monitoratge del sistema, identificació de desajustos i ajust iteratiu en coherència amb l' enfocament adaptatiu del model.

6. Proposta de desplegament (full de ruta)

La proposta de desplegament del model s' estructura en un horitzó temporal de cinc anys i respon a un enfocament iteratiu, basat en l' activació progressiva i simultània de les diferents peces del sistema a partir de les condicions i necessitats reals del territori.

Aquest enfocament es fonamenta en una lògica llegeixin, que prioritza partir de l' existent, identificar necessitats reals dels diferents actors, formular hipòtesis operatives, testar-les en casos reals i ajustar el model en base a l' evidència generada. D' aquesta manera, s' evita una aproximació teòrica o seqüencial rígida i s' afavoreix l' adaptació contínua al context agroalimentari.

Les fases que es presenten a continuació no s' han d' entendre com a etapes tancades i lineals, sinó com a moments de desenvolupament amb solapaments entre si, en els quals conviuen processos de formulació, validació i ajust. Aquest plantejament permet avançar de forma coordinada en les diferents dimensions del model (tècnica, financera, regulatòria i de mercat), assegurant que les condicions habilitadores del sistema es desenvolupin de manera paral·lela i coherent en el temps, recolzades per una funció de coordinació bioregional que articula el conjunt.

6.1 Fase 1 – Activació, mapatge i diagnòstic operatiu

Objectiu:
Activar l'ecosistema i comprendre les condicions reals del sistema a partir de les capacitats existents i les necessitats dels diferents actors.

Línies d' acció:

1. **Activació de l' ecosistema i configuració del nucli impulsor**
   Activació dels actors clau del sistema agroalimentari, incloent-hi productors, empreses, entitats financeres, administracions públiques, centres de coneixement, entitats de consultoria, startups i agents d' innovació, i configuració d' un nucli impulsor que permeti iniciar l' articulació del model.
2. **Mapatge de capacitats i iniciatives existents**
   Identificació i anàlisi de les capacitats ja presents en el territori, incloent instruments financers, iniciatives en marxa, solucions tecnològiques i sistemes de mesurament i monitoratge, amb l' objectiu de partir de l' existent i evitar duplicitats.
3. **Mapatge d' actors de mercat i canals de valorització.**
   Identificació d' actors rellevants en la cadena de valor, incloent transformació, distribució, comercialització, canal HORECA i altres iniciatives vinculades a

posicionament de producte i mercat, per entendre el punt de partida en termes de demanda.

4. **Identificació de necessitats reals dels actors**
   Recollida estructurada de necessitats tècniques, econòmiques, operatives i de mercat dels diferents actors, com a base per a la formulació d' hipòtesis operatives en les fases següents.

5. **Identificació preliminar d' àmbits d' actuació**
   Definició inicial de conreus estratègics, tipologies de finca i possibles finques candidates per a la posada en marxa dels primers pilots.

Resultats esperats:

- Ecosistema activat i nucli impulsor constituït
- Mapa clar de capacitats, iniciatives i solucions existents
- Identificació d' actors i dinàmiques de mercat rellevants
- Diagnòstic compartit basat en necessitats reals
- Base operativa per a la formulació d' hipòtesis en fases posteriors

6.2 Fase 2 – Formulació operativa inicial

Objectiu:
Definir les bases operatives del model a partir del diagnòstic, establint les condicions inicials d' implementació en les dimensions tècnica, financera, regulatòria i de mercat.

Línies d' acció:

1. **Definició operativa i consens sobre agricultura regenerativa**
   Establiment d'una definició tecnicopràctica compartida de l'agricultura regenerativa, adaptada als diferents cultius i contextos productius, incloent-hi la definició de fases de transició i criteris que permetin determinar en quin moment una finca es pot considerar en transició i/o en regeneratiu.
2. **Definició de la base del sistema de mesurament (MRV)**Anàlisi dels sistemes de mesurament, reporting i certificació existents (financers, ambientals, crèdits de carboni, certificacions, etc.) per identificar capacitats actuals i detectar bretxes. A partir d' aquesta anàlisi, definició d' una base comuna que permeti avançar cap a un sistema interoperable, incorporant també indicadors vinculats a qualitat nutricional i salut que facilitin la seva connexió amb mercat i consumidor.

3. **Definició d' itineraris de transició per conreu i tipologia de finca.**
   Establiment d' itineraris de transició adaptats a conreus estratègics i tipologies de finca, partint de les finques identificades i de les seves necessitats reals, així com del nivell d' experiència existent en cada sistema productiu.
4. **Identificació i activació d' instruments financers existents.**
   Anàlisi dels instruments financers ja disponibles (banca, inversió privada, finançament públic, etc.) per identificar quines poden aplicar-se a les finques seleccionades i en quines condicions, evitant el disseny de noves eines sense haver validat prèviament l'ús de les existents.
5. **Disseny inicial de la xarxa de finques i model de participació.**
   Definició de tipologies de finca (pilot, demostrativa, productiva), criteris d'adhesió i nivells de participació dins del model, alineats amb les capacitats i necessitats identificades.
6. **Definició inicial de narrativa i posicionament de mercat.**
   Construcció d' una primera base de narrativa comuna i posicionament, connectant producció, territori, qualitat, sostenibilitat i salut. Prenent com a punt de partida la iniciativa existent "Gust de Lleida", que pot actuar com a base i element diferenciador per articular aquesta narrativa i el seu reconeixement en el mercat. Considerant el paper dels diferents canals (transformació, distribució, HORECA, consum directe) en la valorització del model.
7. **Identificació estructurada de bretxes.**
   Anàlisi de les principals bretxes tècniques, financeres, regulatòries i de mercat que poden limitar la implementació del model.
8. **Definició preliminar del model de governança**
   tauler inicial de rols, espais de decisió i mecanismes de coordinació entre actors, avançant cap a una estructura de governança compartida a través d' un consorci d' actors.
9. **Disseny inicial del sandbox regulatori.**
   Identificació de barreres regulatòries prioritàries i definició del marc inicial del sandbox en coordinació amb les administracions públiques.

Resultats esperats:

- Definició operativa consensuada de l' agricultura regenerativa
- Base inicial del sistema MRV amb criteris d' interoperabilitat
- Itineraris de transició definits per conreu i tipologia de finca
- Instruments financers existents identificats i activables
- Xarxa de finques i model de participació definits a nivell inicial
- Base de narrativa i posicionament de mercat establerta

- Bretxes del sistema identificades
- Estructura inicial de governança definida
- Marc preliminar del sandbox regulatori establert

6.3 Fase 3 – Validació en condicions reals

Objectiu:
Testejar el model en condicions reals, validant la seva viabilitat tècnica, econòmica, operativa i de mercat a partir de la implementació en finques i contextos concrets.

Línies d' acció:

1. **Posada en marxa de la xarxa de finques i pilots.**
   Activació de la xarxa de finques (pilot, demostratives i productives) i desplegament de pilots en cultius estratègics, en base a les tipologies i criteris definits en la fase anterior.
2. **Implementació d' itineraris de transició**
   Aplicació dels itineraris de transició a les finques seleccionades, adaptant-los a les condicions reals de cada context productiu i avaluant la seva viabilitat tècnica i operativa.
3. **Testeig de sistemes de mesurament i anàlisi d'interoperabilitat (MRV).**
   Aplicació en condicions reals dels diferents sistemes de mesurament, reporting i verificació existents, avaluant la seva capacitat per respondre a necessitats agronòmiques, financeres, regulatòries i de mercat. Incorporació d' indicadors vinculats a qualitat nutricional i salut, i anàlisi de quines mètriques connecten millor amb el consumidor final. Identificació de limitacions, solapaments i necessitats no cobertes, amb l' objectiu d' avançar cap a un sistema interoperable únic.
4. **Aplicació d' instruments financers existents i detecció de gaps.**
   Testeig de l' aplicabilitat real dels instruments financers identificats, avaluant la seva adequació a les necessitats de les finques i detectant tant limitacions en el seu ús com necessitats de finançament no cobertes en contextos reals.
5. **Activació d' acords i dinàmiques reals de mercat.**
   Establiment d' acords concrets entre productors, transformadors, distribuïdors i altres agents de la cadena de valor, amb l' objectiu de validar condicions reals de comercialització, preus, volums i estabilitat de la demanda.
6. **Validació de narrativa i posicionament a partir de Gust de Lleida.**
   Aplicació de la narrativa i posicionament definits utilitzant Gust de Lleida com a base, avaluant la seva capacitat per ser utilitzada pels diferents actors, la seva comprensió per part del mercat i el seu potencial per generar valor diferencial.

Testeig del paper del sector HORECA i d'experiències de turisme regeneratiu com a prescriptors, així com identificació dels elements (com la qualitat nutricional o el vincle amb salut i territori) que generen més connexió amb el consumidor.

7. **Validació del model de governança.**
   Posada en pràctica de l' estructura de governança definida, avaluant el seu funcionament en la presa de decisions, coordinació entre actors i resolució de tensions.
8. **Activació del sandbox regulatori.**
   Implementació de proves en condicions de flexibilitat normativa, testant pràctiques i models que actualment presenten barreres regulatòries.

Resultats esperats:

- Testeig del conjunt de les peces del model en condicions reals
- Validació i identificació de punts de millora dels itineraris tècnics per conreu
- Identificació dels elements necessaris per avançar cap a un sistema MRV interoperable únic
- Identificació de gaps de finançament no coberts pels instruments existents
- Validació i identificació de millores en condicions reals de mercat (preus, demanda, acords)
- Avaluació de la capacitat de la narrativa (Gust de Lleida) per generar reconeixement i valor, i identificació dels elements que millor connecten amb el consumidor
- Validació del funcionament de la governança i detecció d' ajustaments necessaris
- Identificació de barreres regulatòries reals
- Identificació estructurada de gaps tècnics, financers, regulatoris i de mercat que cal abordar en la fase d' ajust.

6.4 Fase 4 – Ajust i consolidació

Objectiu:
Ajustar i consolidar el model, a partir de l' evidència generada en la fase de validació, desenvolupant les solucions necessàries per cobrir els gaps identificats i estructurar un sistema operatiu coherent.

Línies d' acció:

1. **Consolidació d' itineraris de transició i desplegament de capacitats tècniques.**
   Refinament dels itineraris tècnics per conreu i tipologia de finca, incorporant els aprenentatges obtinguts en condicions reals i establint models de transició aplicables i replicables. Desplegament de finques demostratives, espais de

formació i mecanismes d' assistència tècnica, incloent-hi la figura d' assessors independents, que permetin transferir coneixement i facilitar la implementació del model en noves finques.

2. **Desenvolupament del sistema MRV interoperable.**
   Disseny i implementació d' un sistema de mesurament, report i verificació unificat i interoperable, que integri els diferents sistemes existents i respongui a necessitats agronòmiques, financeres, regulatòries i de mercat. Integració d' indicadors clau, incloent aquells vinculats a qualitat nutricional, salut i altres elements rellevants per a la connexió amb el consumidor.
3. **Desenvolupament i implementació d' instruments financers.**
   Ajust dels instruments financers existents i disseny, desenvolupament i implementació de noves solucions per cobrir les necessitats de finançament no resoltes, en col·laboració amb entitats financeres, banca, fons d'inversió i eines de finançament públic.
4. **Consolidació de la xarxa de finques, HUB territorial i HUB digital.**
   Estructuració definitiva de la xarxa de finques (pilot, demostratives i productives) i del HUB territorial, establint rols clars, mecanismes de funcionament i criteris de participació. Desenvolupament d' un HUB digital que permeti la recopilació, comparació i compartició de dades, facilitant la presa de decisions, la transparència i l' escalabilitat del model.
5. **Consolidació de la narrativa i posicionament de mercat (Gust de Lleida).**
   Refinament i estructuració de la narrativa comuna a partir dels aprenentatges de la fase de testeig, consolidant Gust de Lleida com a vehicle de posicionament. Definició de criteris d' ús, eines de comunicació i mecanismes de reconeixement, integrant el paper del sector HORECA, la distribució i el turisme regeneratiu com a canals de prescripció i valorització, i reforçant la connexió amb el consumidor a través d' atributs com la qualitat nutricional i la salut.
6. **Consolidació del model de governança.**
   Formalització de l' estructura de governança, definint rols, mecanismes de decisió, espais de coordinació i regles de funcionament que permetin una gestió eficaç i legitimada del sistema.
7. **Desenvolupament i consolidació del sandbox regulatori.**
   Traducció dels aprenentatges obtinguts en propostes concretes d' adaptació normativa, consolidant el sandbox com a eina per facilitar la implementació del model.

Resultats esperats:

- Itineraris de transició consolidats, replicables i acompanyats de sistemes de formació i assistència tècnica
- Xarxa de finques demostratives operativa i capacitats tècniques desplegades
- Sistema MRV interoperable definit i en funcionament
- Instruments financers existents ajustats i noves solucions implementades
- HUB territorial i HUB digital operatius, amb sistemes de dades compartits
- Narrativa comuna consolidada a través de Gust de Lleida, amb connexió efectiva amb el consumidor
- Integració d' atributs com a qualitat nutricional i salut en la proposta de valor
- Model de governança formalitzat i funcional
- Propostes d' adaptació regulatòria definides
- Model integrat, coherent i preparat per al seu escalat

6.5 Fase 5 – Escalat i consolidació territorial

Objectiu:
Escalar el model i consolidar-lo com a sistema territorial, assegurant la seva replicabilitat, sostenibilitat i capacitat d' impacte a llarg termini, tant a Lleida com en altres territoris.

Línies d' acció:

1. **Ampliació de la xarxa de finques i del model productiu.**
   Extensió progressiva de la xarxa de finques a nous productors, conreus i territoris, utilitzant els itineraris de transició ja validats i els mecanismes d' acompanyament tècnic desplegats.
2. **Escalat del sistema MRV i del HUB digital.**
   Desplegament del sistema MRV interoperable a nivell territorial i progressiva extensió a altres territoris, integrant-lo amb el HUB digital per assegurar la gestió, comparabilitat i ús de dades en tot el sistema.
3. **Consolidació i escalat dels instruments financers.**
   Integració dels instruments financers desenvolupats en l' operativa habitual d' entitats financeres, fons d' inversió i eines públiques, facilitant l' accés a finançament per a nous actors i la seva extensió a altres territoris.
4. **Escalat de la narrativa i posicionament de mercat (Gust de Lleida).**
   Desplegament a escala de la narrativa comuna i consolidació de Gust de Lleida com a marca de referència, ampliant el seu ús per part de productors, empreses i agents de la cadena de valor. Integració del model en els diferents canals de mercat (distribució, HORECA, consum directe), reforçant el seu posicionament a través d'atributs com qualitat nutricional, salut, origen i sostenibilitat.
5. **Consolidació del turisme regeneratiu i connexió amb el territori.**

Desenvolupament del turisme regeneratiu com a línia estructural del model, vinculant producció, territori i experiència de consum, i reforçant la connexió entre el sistema agroalimentari i la societat.

6. **Reconeixement institucional i escalat regulatori del model.**
   Integració del model en marcs regulatoris i polítiques públiques, avançant des de l' àmbit local cap al seu reconeixement a nivell autonòmic i estatal, a partir de les propostes desenvolupades en el sandbox.
7. **Constitució de l' entitat de coordinació bioregional.**
   Evolució de l' estructura de governança envers una entitat amb identitat pròpia, capacitat operativa i legitimitat institucional, encarregada de coordinar el sistema a llarg termini.
8. **Documentació i replicabilitat del model.**
   Elaboració d' un dossier o guia d' implementació que reculli el model desenvolupat, incloent-hi els seus components, aprenentatges i condicions de desplegament, amb l' objectiu de facilitar la seva replicabilitat en altres bioregions.

Resultats esperats:

- Xarxa de finques ampliada i model productiu desplegat a escala
- Sistema MRV interoperable aplicat a nivell territorial i amb capacitat d' extensió a altres territoris
- Instruments financers consolidats i escalables més enllà de Lleida
- Gust de Lleida consolidat com a referència de posicionament al mercat
- Integració efectiva del model en canals de distribució, HORECA i consum
- Turisme regeneratiu desenvolupat com a línia estratègica
- Reconeixement institucional del model a nivell autonòmic i estatal
- Entitat de coordinació bioregional constituïda i operativa
- Document de referència per a la replicabilitat del model en altres bioregions
- Sistema territorial consolidat, replicable i escalable

7. Alineació estratègica amb el Pacte d'Estat per l'Emergència Climàtica i l'Estratègia Nacional d'Alimentació

El model proposat en el marc del Repte 1 de Lleida Alimenta presenta una alineació estructural clara amb l'Estratègia Nacional d'Alimentació (ENA) i el Pacte d'Estat davant l'Emergència Climàtica, no només a nivell conceptual, sinó com a mecanisme operatiu per aterrar els seus principis al territori.

En el cas de l' ENA, la confluència és especialment sòlida al voltant de la seva missió d' articular un sistema alimentari integral, sostenible i competitiu, arrelat al territori. El

model desenvolupat tradueix aquesta visió en una intervenció sistèmica que integra simultàniament dimensions productives, econòmiques i regulatòries, operativitzant el que l' estratègia planteja a nivell marc

Les majors confluències es concentren en tres àmbits clau. En primer lloc, la sostenibilitat i resiliència del sistema alimentari, on l' agricultura regenerativa contribueix directament a reduir la dependència d' insums externs, millorar la salut del sòl i augmentar l' estabilitat productiva, reforçant el proveïment estratègic. En segon lloc, la innovació i competitivitat, en incorporar no només innovació agronòmica mitjançant pilots, sinó també innovació en models financers i regulatoris. En tercer lloc, la transparència i connexió amb el consumidor, a través del desenvolupament de sistemes de mesurament (MRV), traçabilitat i comunicació d'impactes verificables.

Per la seva banda, l' alineació amb el Pacte d' Estat davant l' Emergència Climàtica és especialment intensa en els àmbits relacionats amb el mesurament d' impactes, l' estandardització d' indicadors i la integració de l' agricultura regenerativa com a eina de mitigació i adaptació climàtica. El model actua com a mecanisme d' implementació directa d' aquests principis, en desenvolupar sistemes de seguiment verificables, habilitar instruments econòmics vinculats a l' acompliment ambiental i connectar l' activitat agrària amb instruments com els mercats de carboni o les assegurances adaptades al risc climàtic

En aquest context, els Centres d'Innovació Territorial (CIT) adquireixen un paper clau com a braç executor i operatiu d'aquestes estratègies. Davant el risc que els marcs estratègics de caràcter estatal quedin en el pla declaratiu, els CIT permeten articular una implementació bottom-up basada en l' experimentació en condicions reals, la generació d' evidència i l' activació coordinada dels diferents actors del sistema.

D'aquesta manera, el model no només s'alinea amb les prioritats estratègiques nacionals, sinó que es posiciona com una eina concreta per al seu desplegament efectiu, contribuint a tancar la bretxa entre el disseny de polítiques públiques (top-down) i la seva implementació real al territori.

8. Aspectes no resolts

El desenvolupament del model proposat implica abordar una sèrie d' incerteses, decisions obertes i riscos estructurals que hauran de ser gestionats de forma activa durant la seva implementació. Aquests aspectes no resolts no invaliden la proposta, però sí que condicionen la seva viabilitat i capacitat d' escalat.

Model de finançament del projecte

No es troba encara definit com es finançarà la posada en marxa i operació de les diferents peces del model (coordinació, HUB, MRV, governança, etc.). Hi ha el risc de dependre de finançament fragmentat o puntual, la qual cosa podria limitar la continuïtat del projecte.

Caldrà articular una combinació de finançament públic, privat i filantròpica amb una visió de sistema.

Sosteniment de l' impuls i ritme d' execució

El model requereix mantenir un alt nivell d' activació i compromís entre els actors implicats. Hi ha el risc de pèrdua de tracció si no es generen resultats primerencs, fites visibles i una dinàmica contínua d' avenç que sostingui el procés en el temps.

Capacitat real de coordinació i governança

El mateix diagnòstic identifica que la principal barrera no és la falta de recursos, sinó la descoordinació entre actors. En aquest context, un dels principals reptes és assegurar que la funció de coordinació bioregional disposi de capacitat real d' actuació i no quedi limitada a un rol formal o consultiu.

Implementació simultània del model

El model requereix l'activació paral·lela de dimensions tècniques, financeres, regulatòries i de mercat. Existeix el risc d' una implementació fragmentada o seqüencial que reprodueixi les disfuncions actuals i limiti l' efectivitat de l' enfocament sistèmic.

Aterratge en necessitats reals dels productors

Tot i que l' enfocament parteix de les necessitats reals, existeix el risc de derivar cap a aproximacions excessivament conceptuals o dissenyades des de dalt. L' adopció dependrà de la capacitat del model per respondre de forma clara a la realitat operativa i econòmica de les explotacions.

Construcció del sistema MRV interoperable

El desenvolupament d' un sistema de mesurament únic i interoperable no és únicament un repte tècnic, sinó també de consens entre actors i d' adopció per part del conjunt del sistema. La manca d' alineació en aquest àmbit pot limitar la generació d' evidència i la presa de decisions.

Alineació entre producció, mercat i finançament

Persisteix un desajust estructural entre les dinàmiques productives, les condicions de mercat i els criteris del sistema financer. No està garantit que aquestes tres dimensions evolucionin de forma coordinada, cosa que podria comprometre la viabilitat econòmica de la transició.

Capacitat de generar valor en mercat

La construcció d' una narrativa comuna i la seva articulació a través d' iniciatives com Gust de Lleida hauran de demostrar la seva capacitat real per generar diferenciació, reconeixement i disposició a pagar per part del consumidor. Aquest aspecte resulta clau per a la sostenibilitat del model.

Escalabilitat del model més enllà de pilots

Hi ha el risc que el model funcioni en entorns pilot però trobi dificultats per escalar a major escala a causa de la seva complexitat operativa, els costos associats o la manca d' incentius suficients.

Capacitat institucional i temps regulatoris

L' escalat del model a nivell autonòmic i estatal dependrà de dinàmiques institucionals i temps administratius que no estan completament sota control del projecte, la qual cosa introdueix incertesa en la seva consolidació regulatòria.

Dependència d' actors clau

El model requereix la implicació activa d'actors estratègics (entitats financeres, empreses tractors, administracions, productors). La manca de compromís efectiu d' algun d' aquests actors pot bloquejar el desenvolupament de parts crítiques del sistema.

Complexitat del model i capacitat d' implementació

El caràcter sistèmic del model implica una elevada complexitat. Existeix el risc de dificultar la seva implementació si no s' assoleix simplificar operativament en les primeres fases i prioritzar aquells elements amb major capacitat de tracció.

9. Conclusions: oportunitat i viabilitat del model

El model proposat en el marc del Repte 1 de Lleida Alimenta planteja una aproximació sistèmica, operativa i orientada a resultats per abordar la transició cap a una agricultura regenerativa a escala territorial. A través de la integració de dimensions tècniques, financeres, regulatòries i de mercat, la proposta no es limita a definir un marc conceptual, sinó que estableix un full de ruta concret per a la seva implementació en condicions reals.

El seu principal valor rau en la capacitat d' articular el que actualment apareix fragmentat: connectar actors, alinear incentius, generar evidència i traduir estratègies nacionals en dinàmiques operatives a nivell territorial. En aquest sentit, el model es posiciona com un instrument amb capacitat real d' execució, especialment en un context en què existeix

una bretxa evident entre el disseny de polítiques públiques i la seva implementació efectiva.

Malgrat els aspectes no resolts identificats, el context actual —marcat per la pressió climàtica, la volatilitat dels mercats, la creixent inestabilitat geopolítica i la vulnerabilitat del model agrícola industrial dependent d'insummes derivats de combustibles fòssils— genera una finestra d'oportunitat especialment rellevant per a l'activació d'aquest tipus d'iniciatives. La crisi en l'accés a fertilitzants i altres insumes estratègics posa de manifest la fragilitat del sistema actual i reforça la necessitat d'avançar cap a models més resilients, autònoms i adaptats al context territorial.

Si bé és probable que no totes les condicions necessàries puguin consolidar-se plenament en l' horitzó temporal plantejat, el full de ruta proposat estableix una base sòlida, coherent i accionable per avançar en aquesta direcció. Des d' una lògica de flexibilitat, aprenentatge continu i adaptació a les condicions reals, el model té el potencial d' evolucionar progressivament, generant resultats tangibles i consolidant dinàmiques de sistema.

En aquest sentit, el repte no rau únicament a resoldre tots els aspectes des de l' inici, sinó a ser capaços d' activar-los de forma coordinada, sostenir l' impuls en el temps i construir, pas a pas, un model que pugui posicionar aquest enfocament com a referència en el desenvolupament i escalat de l' agricultura regenerativa, tant a nivell territorial com en la seva replicabilitat en altres bioregions.

Lleida, març 2026